

2. Особистий архів Г. Сухомлинської. Папка: Листування із закордонними кореспондентами, арк. 10 (рукопис, ксерокопія).

3. Особистий архів Г. Сухомлинської. Папка: Листування із закордонними кореспондентами, арк. 13 (рукопис, ксерокопія).

4. ЦДАВО України, фонд 5097, оп. 1, справ. 1016, арк. 13, 14.

ЗАКЛАДИ МОНТЕССОРІ-ОСВІТИ НА КИЇВЩИНІ: ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ

*Т. С. Павленко, науковий співробітник відділу
педагогічного джерелознавства та біографістики*

У процесі виконання НД ««Педагогічна біографіка в інформаційному освітньо-науковому просторі України» (2023–2025 рр.) під керівництвом Л. Д. Березівської, доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України, з метою популяризації педагогічної спадщини закордонних педагогів до 155-річчя від дня народження італійської педагогині, новаторки та лікарки буде укладено біобібліографічний покажчик «Марія Монтессорі (1870–1952).

Останнім часом заняття за методикою Марії Монтессорі все популярніші. Відкривають нові заклади Монтессорі-освіти, які працюють в межах цього педагогічного спрямування, і відбувається це не випадково, а тому, що система витримала перевірку часом. Чимало батьків, побачивши результати розвитку своїх дітей в середовищі Монтессорі, стають його прихильниками.

Під час джерелознавчого пошуку упорядковано частину біобібліографічної інформації про заклади Монтессорі-освіти на Київщині. Розділ репрезентує літературу про заклади Монтессорі-освіти, зокрема дослідники О. С. Радул, Н. М. Андросова у статті «Школи Марії Монтессорі» висвітлюють суть педагогіки Монтессорі та поширення Монтессорі-шкіл (державних та приватних) в Україні, зокрема на Київщині [3].

Упорядники сторінки «Монтессорі Марія (1870–1952)» електронного інформаційно-бібліографічного ресурсу «Видатні педагоги України та світу» О. О. Гордій, С. М. Хопта у розділі «Навчальні заклади, які працюють за системою М. Монтессорі» зібрали інформацію про державні та приватні заклади Монтессорі освіти в Україні, зокрема на території Київщини [1].

Н. А. Петренко у посібнику «Промінь світла Марії Монтессорі» (до 145-річчя від дня народження М. Монтессорі) ділиться інформацією про дитячі заклади, які працюють за методикою М. Монтессорі у місті Києві. У посібнику вміщено інформацію для батьків, які є прихильниками Монтессорі освіти: відомості про заклад, адреса закладу, телефон, сайт [2].

З кожним роком кількість закладів Монтессорі-освіти зростає, бо завдяки унікальності педагогічна система М. Монтессорі стає популярнішою серед батьків та педагогів.

Отже, подальших досліджень потребує відкриття та заснування закладів, що працюють за принципами та методами М. Монтессорі, аналіз літератури, присвяченої Монтессорі-освіті.

Список використаних джерел

1. Монтессорі Марія (1870–1952) : сторінка інформ.-бібліогр. Ресурсу «Видатні педагоги України та світу» / підгот. Гордій О. О. ; оновила Хопта С. М. ; ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : офіц. сайт. Київ, 2018–2023. URL: <https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliografichni-resursy/vydatni-pedahohy/montessori-m/> (дата звернення: 21.10.2024).
2. Промінь світла Марії Монтессорі (до 145-річчя від дня народження М. Монтессорі) : біобібліогр. показ. / уклад. Н. А. Петренко ; Київ : Публічна б-ка № 160 сімейного читання, 2015. 28 с. URL: <https://www.calameo.com/read/00314842903b11a06566c> (дата звернення: 21.10.2024).
3. Радул О. С., Андросова Н. М. Школи Марії Монтессорі. *Стратегії розвитку дошкільної освіти в умовах сьогодення* : зб. матеріалів I Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. 17 трав. 2023 р. / упоряд.: О. О. Горська, Н. В. Котелянець ; [голов. ред. О. О. Горська]. Кропивницький : Піскова М. А., 2023. 68 с. URL: <https://tinyurl.com/4ks9d78c> (дата звернення: 21.10.2024).

БІОГРАФІЧНА ДОВІДКА ПРО М. СТЕЛЬМАХОВИЧА (1934–1998) ЯК СКЛАДНИК ЕНЦИКЛОПЕДИЧНОГО СЛОВНИКА «ПЕДАГОГИ УКРАЇНИ» (ДРУГА ПОЛОВИНА ХІХ – ПОЧАТОК ХХІ СТ.)

*Х. В. Середа, науковий співробітник відділу педагогічного
джерелознавства та біографістики*

В умовах цивілізаційних викликів, які постали сьогодні перед Україною, важливою є актуалізація історико-педагогічного біографічного знання, зокрема дослідження біографій українських педагогів, їхніх педагогічних ідей та поглядів задля їх розкриття, переосмислення та донесення до широкого кола освітян [1].

Науковці відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського виконують наукове дослідження «Педагогічна біографіка в інформаційному освітньо-науковому просторі України» (2023–2025, керівник – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України Лариса Березівська), в межах якого вони укладають енциклопедичний біографічний словник «Педагоги України (друга половина ХІХ – початок ХХІ ст.)». Словник міститиме інформацію про більш як 300 українських педагогів і освітян минулого [2; 3].

Серед інших, до словника підготовлено довідку про Стельмаховича Мирослава Гнатовича [25.06.1934 р., с. Уличне Львівськ. обл. – 23.04.1998 р., м. Коломия] – доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена АПН України, етнопедагога, філолога, дослідника традиційного родинного виховання [4].

Після закінчення Уличнянської середньої школи вступив на філологічний факультет Дрогобицького педагогічного інституту імені Івана Франка, який завершив у 1957 р. У 1957–1960 рр. працював інспектором Турківського районного відділу освіти (Львівська область). У 1960 р. обіймав посаду